

» Nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu (MT. 4, 4) «

Sfinții Trei Ierarhi: Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur

APOSTOL. EVREI 13, 7-16

Fraților, aduceți-vă aminte de mai-marii voștri, care v-au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu; priviți cu luare-aminte cum și-au încheiat viața și urmați-le credința. Iisus Hristos, ieri și astăzi și în veci, este Același. Nu vă lăsați furați de învățăturile străine cele de multe feluri; ci bine este să vă întăriți prin har inima voastră, nu cu mâncăruri, de la care n-au avut niciun folos cei ce au umblat cu ele. Avem altar, de la care nu au dreptul să mănânce cei ce slujesc cortului. Într-adevăr, trupurile dobitoacelor – al căror sânge e

adus de arhiereu, pentru împăcare, în Sfânta Sfintelor – sunt arse afară din tabără. Pentru aceea, și Iisus, ca să sfințească poporul cu sângele Său, a pătimit în afara porții. Așadar, să ieșim la El afară din tabără, luând asupra noastră ocară Lui. Că nu avem aici cetate stătătoare, ci o căutăm pe cea care va să fie. Așadar, prin El să aducem pururea lui Dumnezeu jertfă de laudă, adică rodul buzelor care preaslăvesc numele Lui. Iar facerea de bine și întrajutorarea nu le dați uitării; că astfel de jertfe sunt bine plăcute lui Dumnezeu.

EVANGHELIE. MATEI 5, 14-19

Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Voi sunteți lumina lumii; nu poate o cetate aflată pe vârful de munte să se ascundă. Nici nu aprind făclie și o pun sub obroc, ci în sfeșnic și luminează tuturor celor din casă. Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, încât să vadă faptele voastre cele bune și să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri. Să nu socotiți că am venit să stric Legea sau prorocii; n-am venit să stric, ci să

împlinesc. Căci adevărat zic vouă: Înainte de a trece cerul și pământul, o iotă sau o cirtă din Lege nu va trece, până ce nu se vor face toate. Deci, cel ce va strica una din aceste porunci foarte mici, și va învăța așa pe oameni, foarte mic se va chema în Împărăția Cerurilor; iar cel ce va face și va învăța, acesta mare se va chema în Împărăția Cerurilor.

TÂLCUIRI

“Sunt vremuri și împrejurări în toate vremurile, când spunând adevărul și propovăduind îndreptarea îți poți pune viața în primejdie de moarte. Așa s-au întâmplat lucrurile în zilele lui Ioan Botezătorul și a lui Irod și așa s-a întâmplat în zilele Sfântului Ioan Gură de Aur și a împărătesei Eudoxia, fiindcă Ioan cerea dreptul văduvei împotriva împărătesei. Sfântul Ioan Gură de Aur a zis odată, apărând văduva, cuvintele acestea: “iarăși se tulbură Irodiada, iarăși cere pe tîpsie capul lui Ioan”. Pentru curajul său de a apăra săracul împotriva bogatului Sfântul Ioan a trebuit să ia calea exilului, prigonit de împărăteasă, până când, sfârșit de puteri, a murit pe drum. Iar Eudoxia era ariană. Un creștinism fără recunoașterea lui Iisus

Hristos ca Dumnezeu și stăpân al lumii nu-ți obligă viața la a o face mai curată. Iar cu cât viața se face mai necurată cu atât te întuneci dinspre Dumnezeu, până la a-L tăgădui cu totul și a I te face vrăjmaș declarat. Viața trăită fără grijă, numai pământește, la asta te duce. Spre o atare stăvilire a răutății a trimis Dumnezeu pe Sfinții trei Ierarhi. Ei sunt sarea care oprește firea omului de a se împruți cu totul. E de la sine înțeles că firea omenească, povârnită spre păcat, tocmai de aceea nu-i prea poate suferi. Dar lor nu le pasă că nu-s pe placul lumii. În ei arde luminos înainte misiunea pe care le-a dat-o Dumnezeu, de a fi sare făpturii și martorii lui Dumnezeu între oameni.

Ca să scurtez vorba, aleg din viața Sfântului Vasile câteva momente de mare înălțime morală prin care se dovedește a fi cu adevărat mare dascăl al lumii și ierarh. Era prin anul 372 când însuși împăratul Valent a mers în Cezareea Capadociei unde păstora Sfântul Vasile cu gând să-l abată de la dreapta credință la arianism. Sfântul Vasile i-a răspuns liniștit și cuviincios că ține credința pe care au mărturisit-o Sfinții Părinți la Niceea (325) și că nimeni nu are putere să dea altă mărturisire de credință peste aceea. Primind un atare răspuns împăratul Valens căuta pricina că să-l exileze pe Sfântul Vasile știind că numai el susține dreapta credință în Asia Mică și că dacă n-ar fi el pe ceilalți ușor i-ar putea câștiga fie prin momeli fie prin înfricoșări. Împăratul l-a dus cu sine pe Modestus, prefectul pretorienilor (siguranța împăratului) și pe episcopul Evippius din Galatia care era arian. Pe acesta l-a dus ca să provoace scandalul ca apoi prefectul să poată interveni cu armata. Evippius a vrut să slujească într-o biserică din Cezareea dar Sfântul Vasile nu l-a lăsat până când nu va subscrie afuriseniile date de soborul de la Niceea asupra arienilor. Acela s-a plâns împăratului care a trimis la Sfântul Vasile pe prefectul pretorienilor ca să-l atragă la arianism iar dacă nu va putea cu binele să-l înfricoșeze cu amenințări.

“Ce îndrăzneală ai tu să te împotrivești religiei împăratului?” – îi zise prefectul.

“Eu nu văd nici o îndrăzneală și nu văd care este religia împăratului ca să mă împotrivesc ei. Eu știu că și împăratul e creat de Dumnezeu ca și mine și prin urmare și el trebuie să aibă aceeași religie pe care o am și eu și credincioșii mei”.

Prefectul începu cu ademeniri zicând:

“Uite n-ai vrea tu să fii în mărire asemenea împăratului? O vei putea avea dacă vei mărturisi și tu credința împăratului”.

Sfântul Vasile îi răspunse: “Amândoi suntem creați după chipul și asemănarea lui Dumnezeu dacă suntem asemenea împăratului. În ce privește mărirea, aceasta se va vedea numai în viața viitoare. Apoi spune tu dacă o va avea acela care face voia lui Dumnezeu sau acela care lucrează împotriva Lui”.

Dar nu te temi de relele ce pot să vină asupra ta?” – îi zise prefectul.

“Eu nu mă tem de rele pentru că știu că Dumnezeu nu va îngădui mai multe decât sunt de trebuință pentru ispășirea păcatelor mele”.

“Dar știi că împăratul poate să-ți facă atâta rău cât tu nu vei putea răbda?”

“Ce anume ar putea să-mi facă împăratul” – întrebă Sfântul Vasile liniștit?

“Să te despoaie de averi, să te exileze, să te ucidă chiar”.

La acestea Sfântul Vasile răsă zicând:

“Toate acestea împăratul nu mi le poate face. Astfel nu mă poate despoaia de averi fiindcă m-am despuiat demult eu însuși, așa că azi n-am nimic. Nu mă poate exila unde să nu fie Dumnezeu de față. Apoi cu moartea nu-mi poate face alta decât să mă trimită mai degrabă la viața pe care atât de mult o doresc. Spune deci stăpânului tău, împăratului, că dacă n-are alte rele cu care să mă înfricoșeze, de acestea de până acum nu mă tem și nici gând n-am să-i fac lui pe voie împotriva lui Dumnezeu”.

Prefectul pretorienilor spuse împăratului totul și încheie cu aceste cuvinte:

“De către căpetenia acestei Biserici suntem biruiți: Amenințărilor este superior, decât cuvintele e mai tare, iar decât ademenirile este mai puternic” (Minis superior est, sermonibus firucior, verbogum blandi, tiis fortior). Dacă iam zis:

“Niciodată n-am văzut om ca dumneata” știți ce mi-a răspuns?

“Poate că niciodată n-ai văzut episcop”!

Împăratul se aprinse de mânie și zbiră înfuriat:

“Să fie exilat numaidecât!!”

Și însuși se apucă să scrie mandatul de exilare, dar de trei ori i se rupse penița și nu putu scrie. Împăratul crezu că acesta este un semn de sus și de data aceasta lăsa mânia pentru mai târziu. Reîntors la Constantinopol, din nou încercă să scrie mandatul de exilare pentru Sfântul Vasile dar fără de veste i se îmbolnăvi

copilul cel mai mare și se zbătea ca-n ghearele morții și nu se liniști până ce nu-și propuse să lase pe arhiepiscopul din Cezareea în pace. Iată părinte al Bisericii, mare dascăl al lumii și ierarh. Iată ucenic umblând liniștit pe marea înfuriată. Iată stâlp nemișcat de ta-

lazuri, iată liniște și modestie neclintită de vifor, iată om dintre noi străbătând veacurile și întărindu-ne pe noi în liniștea cea mai presus de fire, că tot Dumnezeu este la cârma lumii“

CUVÂNT DE LA PĂRINȚI

O minune de ziua Sfinților trei Ierarhi povestită de bătrânul Iustin Pârnu

„Cu Părintele Ilie Lăcătușu am stat 4 ani la Periprava, în Deltă. El s-a remarcat, în general, prin interiorizarea lui puternică și prin tăcere; rar îl auzeai vorbind ceva și atunci când o făcea, era foarte important ceea ce spunea, de cele mai multe ori ne îndemna să ne rugăm atunci când eram în vreo primejdie. Despre acest om pot să spun că avea cu adevărat darul smereniei. Îmi amintesc de o întâmplare minunată din Deltă, când Părintele Ilie a jucat un rol foarte important. În 30 ianuarie, ne-au trimis în colonie, la canal la tăiat de stuf. Vă dați seama ce însemna lucrul acesta pe un frig de iarnă? Moarte curată (...) Ne-au ordonat să intrăm și să scoatem câte doi snopi. Pentru cine făceam noi astea? Nu avea nici un sens. Măi, și cum să intri în apă? Calci te duci într-o știoalună, nu te mai scoate nimeni de acolo. Am ezitat la început. Dar Părintele Ilie a avut un cuvânt foarte ferm și ne-a îmbărbătat pe toți: „Măi, intrăm pentru că ăștia îs puși pe gând rău; ăștia trag în noi. Să intrăm în apă, că Maica Domnului și Sfinții trei Ierarhi ne vor scoate nevătămați”. Măi, și am intrat. Dar nu era numai așa că-l tai cu frunze, trebuia frumos, curățat, măsurat, pus la dimensiune și era un ger de – 30° afară, gheața groasă de 20-25 cm, încât vedea nufărul galben înflorit sub gheață. Am ajuns acolo, până la bărbie am intrat în apă. Am tăiat frumos snopi. Și ne miram cu toții că lucrăm ca pe uscat. Unii până la piept, unii până la gât, unii în sfârșit până la jumătate, cum ne-a prins locul pe fiecare acolo. Și am scos. Am mers vreo trei ore în apă și am scos la mal cei doi snopi. Curgea apa de pe noi. Mare minune a fost atunci. Că dimineața, când am intrat noi era ceață, nori și rece, așa te prindea la oase. Și dintr-odată a apărut soarele, măi băieți, s-a luminat de ziuă. Era o căldură, de se minunau și caralii. Ne-am dezbrăcat și s-au uscat hainele ca la cea mai fierbinte sobă, așa aburi ieșeau din toate. Ne-am încălțat, ne-am îmbrăcat și hai la colonie. Și așa Maica Domnului și Sfinții trei Ierarhi au fost cu noi și ne-au ajutat, chiar în ziua de 30 ianuarie. Și vă spun că nu s-a întâmplat să fie nici un bolnav, nici un internat, n-o fost nimic. Și

aceasta datorită rugăciunilor Părintelui Ilie, că altfel cred că eram cu toții morți...”

„Din temnițe spre sinaxare”
despre mucenicii prigoanei comuniste,
Editura Egumenița, Galați, 2008.

Mărgăritare ale Sfinților trei Ierarhi

“Cerule este, adesea, mai aproape de noi atunci când ne aplecăm, decât atunci când ne îndreptăm în sus.”

(Sfântul Grigorie Teologul)

„Începând rugăciunea, părăsește-te pe tine însuși, pe soție, pe copii, ia-ți rămas bun de la pământ, străbate cerurile, lasă la o parte toată făptura văzută și cea nevăzută și pornește cu slavoslovie Aceluia care a făcut toate. Și nu-I cere nici avere, nici putere pământească, nici sănătate trupească, fiindcă Domnul știe ceea ce trebuie, ci cere-I numai Împărăția lui Dumnezeu în tine”.

(Sfântul Vasile cel mare)

„Dragostea schimbă însăși natura lucrurilor. În mâna dragostei, toate devin bune.”

(Sfântul Ioan Gură de Aur)

„De fiecare dată când ne plecăm genunchii și ne ridicăm, arătăm cu fapta că prin păcat am fost azvârliți la pământ, dar iubirea de oameni a ziditorului nostru ne-a rechemat la cer.”

(Sfântul Vasile cel mare)

„Dumnezeu ne trimite darurile Sale cu o bucurie mai mare decât cea cu care le primim noi.”

(Sfântul Grigorie Teologul)

„Aceasta este rugămintea mea către voi: dați copiilor numele sfinților și ale dreptilor... de aici, de la nume să începem și noi să modelăm sufletul copilului nostru. Să între numele sfinților în casa noastră, la botezul copiilor.”

(Sfântul Ioan Gură de Aur)